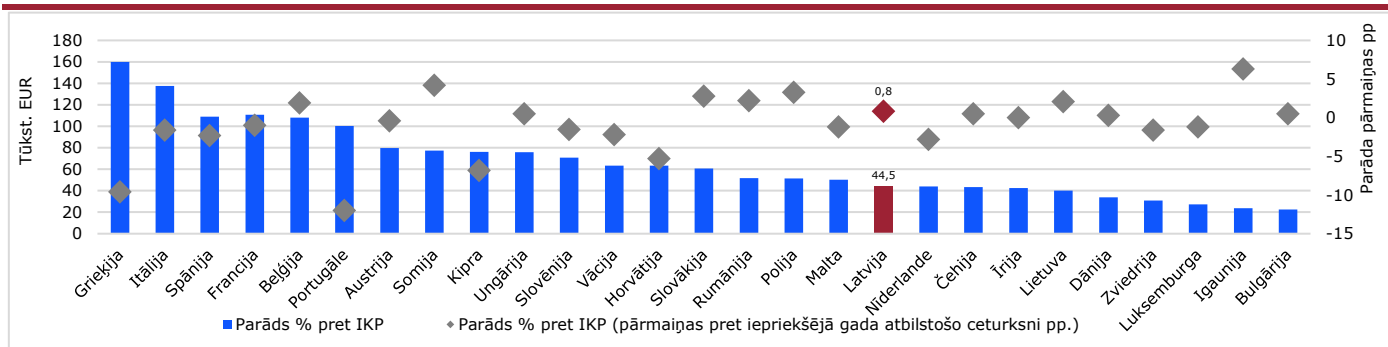

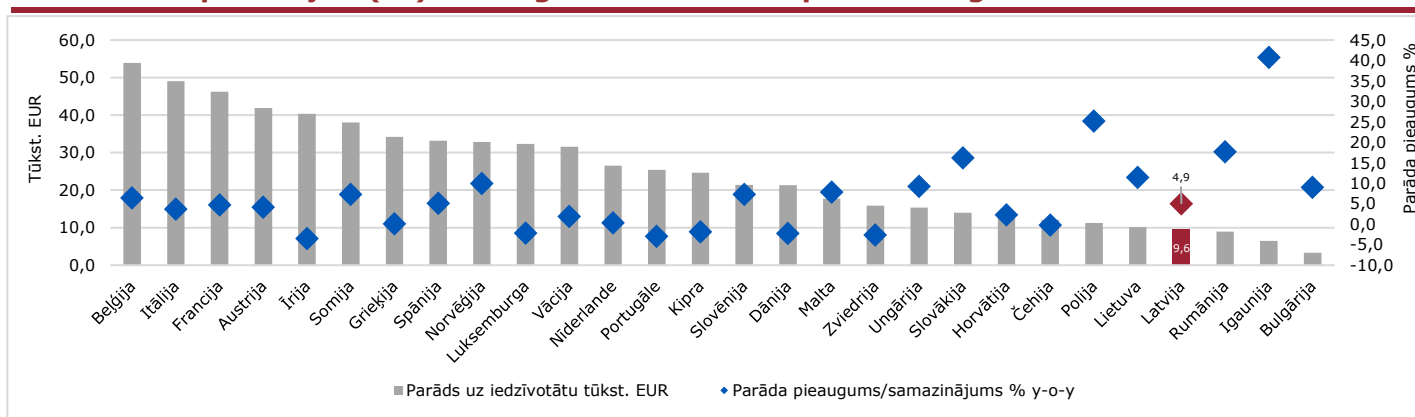
Attēls 1.1. 2024. gada pirmā ceturkšņa dati par vispārējās valdības parādu (VVP) Eiropas valstīs (% no IKP) un tā pārmaiņām (pp), salīdzinot ar 2023. gada pirmo ceturksni

Avots: Eurostat

Attēlā 1.1. ir parādīts Eiropas valstu vispārējās valdības parāds (VVP) pret IKP, tā dinamika 2024. gada pirmajā ceturksnī, salīdzinot ar 2023. gada pirmo ceturksni. Lielākais parāds, pret IKP, bija Grieķijā (159,8%), bet mazākais Bulgārijā (22,6%). Var novērot, ka 4 no 14 valstīm, kuru parāds ir zem 60% no IKP jeb zemā parāda valstīs, tā apmērs procentpunktos (pp), salīdzinot ar 2023. gada pirmo ceturksni, ir samazinājies. Līderi šajā ziņā bija Nīderlande (-2,8 pp) un Zviedrija (-1,6 pp), bet vidēji šīs četras valstis pirmajā ceturksnī parādu samazinājušas par 1,7 procentpunktiem. Tomēr 10 zemā parāda valstīs - parāds pieauga vidēji par 2,5%. Augstā parāda valstīs, kas ir 14, parāda apmērs pp samazinājās 10 valstīs - vidēji par 4,3 procentpunktiem un lielākais samazinājums bija Portugālē (-12 pp) un Grieķijā (-9,6 pp). Tomēr četrās augstā parāda valstīs - Beļģijā, Somijā, Ungārijā un Slovēnijā, parāds pieauga. Latvija joprojām atrodas starp valstīm ar salīdzinoši zemu VVP līmeni (44,5% no IKP) un izpilda Māstrihtas kritēriju - uzturēt parādu zem 60% no IKP. Finanšu ministrijas aktuālais bāzes scenārijs liecina, ka šogad un turpmākos gados parāds mēreni pieaugs. Šogad tas prognozēts 45,8% no IKP, nākošgad 46,8%, 2026. gadā 47%, 2027. gadā 49,6%, bet 2028. gadā tas mazināsies līdz 48,9%¹. Pašlaik lielu slogu budžetam rada parāda apkalpošanas izmaksas. 2024. gada septiņos mēnešos procentu izdevumi ir par 83,1% lielāki nekā 2023. gada attiecīgajā periodā. Tādējādi, valstij papildus aizņemšanās iespējas pašlaik izmaksātu ļoti dārgi.

Attēls 1.2. vispārējās valdības parāds (VVP) uz 1 iedzīvotāju Eiropas valstīs (tūkst. eiro) un pārmaiņas (%) 2024. gada 1. ceturksnī pret 2023. gada 1. ceturksni

Avots: Eurostat

Attēlā 1.2. ir parādīts Eiropas valstu vispārējās valdības parāda apjoms uz **1 iedzīvotāju** 2024. gada pirmajā ceturksnī un tā pieaugums %, salīdzinot ar iepriekšējā gada pirmo ceturksni. Pārreķinot VVP uz vienu iedzīvotāju - augstākais parāda apmērs bija Beļģijā (53,9 tūkst. EUR), bet vismazāk parādā bija Bulgārijas un Igaunijas iedzīvotāji, attiecīgi 3,3 un 6,5 tūkst. eiro. **Latvijā parāds uz vienu iedzīvotāju ir 9,6 tūkst. eiro.**

¹ Informatīvais ziņojums "Par makroekonomisko rādītāju, ieņēmumu un vispārējās valdības budžeta bilances prognozēm 2025., 2026., 2027. un 2028. gadā"